

WARSZAWA. — ROK 1. Dnia 3. Marca 1823.

K U R Y E R

ОДН ДЛЕН ПІСЬМІСЬ.

C Z Y L I

DZIENNIK LITERATURZE, KUNSTOM, NOWOŚCIOM
I MODOM POŚWIĘCONY.

N^{er} 27.

Dziennik ten wychodzi w Składzie sztuk pięknych A. BRZEZIŃY trzy razy na tydzień, to jest: w Poniedziałek, Środę i Sobotę z dołączeniem kwartalnie dwunastu rycin miedź i których jedna męzka. Prenumerata na 36 Numerów, przyimie się w Stolicy, w kwocie Złp: 15. na Prowincyi Złp: 18.

Duch Miłości.

Wieczór czarowne natury widoki
Zwolna szarawą zasnę obwódzi;
A tam gdzie płyną złotawe obłoki,
Jaskrawa gwiazda miłości już wschodzi.

Xiężyc w spokojnym przegląda się stawie,
Drzewka igrając listkami szeleszczą;
Wśród wonnych krzewów, na pulchny murawie
Swawolne z różą zefiry się pieścą.

W całej naturze duch miłości krąży,
Wspólne pieścizny roznieca w jej tworach,
W mrukliwym zdroju nurt za nurtem dąży;
Listek do listka wzdycha w szumnych borach.

Duchu miłości! sprowadź mi w te strony
Moją Halinę, rozkoszy nadzieie:
Jedno spojrzenie mojej ulubionej,
I do mej duszy nowe życie wleje.

C.

S T U N A.

(Dokończenie:)

Jak trzcina którą okryte spokojne wody Jeziora Duny
drżała przed tą chwilą Stuna. Nadszedł wreszcie dzień straszli-
wy. Wśród mileżącego zgromadzenia stała zakryta śmierci Ur-
na mieszcząca w sobie białe i czarne kamienie. Czarne były wy-

rokiem śmierci. Donośnym głosem wzywał Herold każdego Oyca, a każdy przychodził w milczeniu i ciągnął los swego dziecięcia. Stuna stała zdaleka. Imię Godana uderzyło iey Ucho i Godan zbliżył się do Wazonu. Drżącą ręką chwycił kamień — puścił go — wziął drugi — i znowu puścił, nakoniec wyciągnął trzeci — czarny! Na ten widok Stuna upadła bez zmysłów. Godan pospieszył ku niej i na swych rękach unosił nieszczęśliwą pośród naygrawaiącey się ludu tłuszczy. Nareszcie przysła do siebie, i wsparta od męża zaledwo dowlekła się do swey chaty. Tu z zapalem porwała niemowlę, przycisnęła go do rozdartego serca, i zwróciła łzami zalane oczy ku górze Ofierney. Zdawało się że iey Bóstwo iakoweś natchnęło te myśl zbawczą: „Żyć będziesz mój synu albo ja umrę wraz z tobą“ — ta myśl wróciła iey życie i spokojność i z tą myślą oczekiwała bez trwogi bliskiego Nowiu iako czasu na spełnienie straszliwej ofiary przeznaczonego.

Pewnego dnia, gdy Godan znajdował się w zgromadzeniu ludu, Stuna z dziećciem na ręku rzuciła spokojne domu ustroenie. Po drodze zawieszala tu i owdzie na ciernistych krzakach kawałki tey szaty, w którey po raz pierwszy iako małżonkę Godan ją uściskał, aby mu dać poznać, w które schroniła się strony. U stóp góry Moloch poczynął się las ponury rozciągający się na mil kilka wokoło, zalegający te przestrzenie gdzie teraz na barwistych łąkach trzody Chainu błędzą przez porę letnią, gdzie spokojny rolnik drzew obnażoną uprawia ziemię, tam pospieszyła Stuna. Gęste cierniste zarośla zwątlify iey siły i daley iść nie była już wstanie. Okropną była dla niej noc pierwsza! Z wysieciem słońca pospieszyła wdalszą drogę. Przepasciste Bagna, ryczące strumienie i nieprzebyte knieie napotykała w swej drodze; lecz cóż za trudy osłabiła miłość macierzyńską! Nie ją niewstrzymało wszystkie zawady przebywała z niezachwianą odwagą. Nakoniec mała skałami otoczona równina, iakby na schronienie nieszczęśliwym stworzona, odkryła się przed wzrokiem Stuny; olbrzymie drzewa uwieńczyły skaliste gór wierzchołki, a nie przebyty bluszcz otaczał ją w koło; dzika gruszką i krzaki orzechowe zabespierały od głodu, wyynkający się z pod skały strumyk zaspokajał pragnienie a wyprućniała Lipa zdawała się do spoczynku zapraszać. W tem mieyscu postanowiła Stuna ukryć się przed sciągającą ją niedolą i tu żyć spokojnie. Miękkiego mchu i suchych liści naniosła w wydrążone drzewo, weyście do doliny zatarasowała kamieniami, i spokojnie zasnęła z dziećciem przy piersi. Każdey nieprzyjazney duszy chciała byż nie znana, i na zawsze ukryta, ale iey Godan powinien był znaleźć; lecz czyż znajdzie? ta myśl dręczyła ją bezprześcannie. Dzień jeden długi iak sama wieczność upłynął, — po nim drugi — a Godan nie przybywał. Spokojną była w dniach pierwszych, ale następne okropnemi były dla niej. Samotną w tym dzikim mieyscu! przerażała myśl stania się pastwą drapieżnych zwierząt, a może i głodu! Oddalona od Godana!... Godan! Godan! krzyknęła z całej siły w ponure zarośla; a Godan! Godan! powtórzyły samotne Echa. Dziesięć dni okropnych upłynęło! gdy nagle szelest liści w pobliskich krzakach napelnił ją przestraciem. Pierwszą iey

myślą był Gódan, lecz głos trąb i krzyki myśliwców wywiódły ją z rokosznego błędu. Dzik ogromney wielkości, zapieniony i skrzwiony przebiegł koło iey nóg — z zapątem wydarło się za nią dziecięciu strzelców. Na ich widok Stuna krzyknęła z przestachu a nieuważając iey dotąd strzelcy na głos iey wstrzymani, poznali w niej tę którą przed gniewem Bogów się schroniła, która im wydarła Ofiarę błagalną, poznali i w tryumfie związaną poprowadzili do Kapłanów.

Nazajutrz stawiono ją przed zgromadzeniem ludu. Ani Gódan ani Tundor wstawić się za nią nie ważyli. Bóstwo samo obraziła i Bóstwo powinno było być prześlągane. Jakże się pastwił tłum Kapłanów iey widokiem! iakże się cieszyły zazdrosne kobiety! Straszliwą miała być iey kara, ofiarę z każdego dziecięcia, a wkońcu i z własnego miała wprzody oglądać nim sama na stos wstąpi; bo wielka ofiara odwleczoną była aż do wysłedzenia Stuny. Do następnego zatem Nowiu strzeżono iey pilnie, bo w tym tylko czasie miała się spełnić ofiara. Dzień ten przyszedł na koniec, Stuna widziała go zbliżonym z mężką stałością; wszakże miała umrzeć z swem dziecięciem — i tą ożywioną myślą odważnemi kroki postępowała pomiędzy Siepaczami w górę.

Gódan rozpaczający Gódan krył się w tłumie ludzi. — Nakoniec spełnioną została ofiara pięćdziesięciu niemowląt: i wiatr igrał już z popiołami dziecięcia Stuny, które na ostatku spalo-no. — „Na Stos ze Stuną” zawołał groźnym głosem Arcy-Kapłan. — W téj chwili czarne chmury okryły błękit Nieba; tysiące błyskawic krzyżowało się w ciemności, a huk piorunów zdawał się zniszczeniem całej zagrażać naturze. — Góra Moloča wstrzęsła się z okrywającym ją ludem i wśród powszechnego zamieszania uderzył piorun w przygotowany Stos dla Stuny rozrucił go ale niezapalił. — „Stuna nie winna” zawołało tysiące głosów, „Stuna żyć będzie” rzekł Arcy-Kapłan, żyć będzie aby wiecéy cierpiała. — Na te słowa uwolniono Stunę, lud opuścił straszliwą górę i ona została sama. — Jeden tylko Gódan pospie-szył ku niej wsparł wątłe iey kroki, i nie przytomną sobie odprowadził do chaty. — Lecz i tu ostać się nie mogli. — Każdy odpychał ich od siebie, każdy uciekał przed napiętnowanemi zems-tą Bogów i Stuną oddaliła się od nienawistnych iey ludzi. — Na gorze ofiarnéj, w tym miejscu gdzie iey Syn okrutnie był poświęconym, wybudował Gódan poziomą chatę. — Niedługo igrały znowu na iey łonie dziewczęta i chłopcy, ale Stuna nie mogła nigdy pierwotnego zapomnieć. — Na miejscu ofiary wznosił się prosty kamień z napisem „pierwotnemu” z boleścią wskazywała to miejsce iego następcom i nieraz skropiła go rzewnemi łzami. — Zaledwie Isor pięte dziecię Gódana uyrzał światło dzienne, kamień ten pokrywał zwłoki nieszczęśliwey Stuny.

Krewni i przyjaciele chcąc uczcić pamięć iey nieszczęścia, zamieszkali tę górę, i odtąd nazywano ją Stuną, które to imię aż do naszych przeszło czasów. — Mieszkańcy téj osady, odznaczają się powszechnie czystymi obyczajami i Szlachetnością, od innych krajońców. —

TRYOLET.

Amorek i trzy wdziękinie
 Szukali długo po świecie
 Miejsca na swoje Świątynie,
 Szukali długo, daremnie
 Nareszcie znaleźli przecie,
 Miejsce na swoje Świątynie,
 W tobie nadobne wdziękinie,
 A stogi amorek we mnie.

C.

TEATRA I WIDOWISKA STOLICY.

W dniu 28. Lutego b. r. daną była na dochód JPanien Pałeczewskich (Sióstr) komedia w 3. aktach pod tytułem: *Nowy Figaro*. Jakkolwiek z iedney strony ani wyborowi sztuki, której treść dosyć jest wesołą i zabawną, ani grze innych Artystów niewiele zarzucić można, tak z drugiey strony wyznać musimy iż Artysta w roli Nowego Figara nie zupełnie oczekiwanu naszemu i powołaniu sameyże roli odpowiedział. Aby grać dokładnie Figara nie dosyć jest bydź wesołym, trzpiotem, nie dosyć mieć gesty i poruszenia naturalne i nieprzymuszone, trzeba naszym zdaniem zgłębić i oddać zupełnie wszystkie te delikatne odcienia, których rola Figara wymaga, trzeba się nią przeiać aby wzbudzić w słuchaczach interest. Dla tego życzylibyśmy Nowemu Figarowi aby więcej poświęcał pracy rolom które tego wymagają a wątpić nie można iż osiągnię Stopień na iakiem byśmy go życzyli sobie widzieć.

Paniująca jest teraz u nas Modą iż publiczność wywołuje tłumaczów tragedyi prozą *Intryga* i *Miłość* gdy tym czasem po odegraniu *Agamemona* głucha cisza panuje w parterze....; iż pisma peryodyczne chwalać gładkie przekłady Krotosil: *Pustoty Hiszpańskie*, *Nowy Figaro* także prozą; gdy tymczasem autorowie *Kammy*, tłumacze *Mitrydata* zamiast należney im pochwały za tak piękny chociaż może nieuszkodzony zamiar, wzbogacenia Oczystey literatury oryginalnym płodem, lub przyswojenia tej dzieła które jest chlubą obcey, ostre tylko i dotkliwe słażą sobie *Recenzye*. Ale cóż robić? do czasów stósować się potrzeba — my zatem nie możemy iak tylko à la Mode pochwalić *gładki przekład* Nowego Figara.

Publiczność słyszała w dniu tym pierwszy twór młodego Kompozytora JP. Stefani, któremu my nie mogąc odmówić gustu, nie odmawiamy i winney pochwały.

Dnia 1. b. m. daną była Opera *Hilary*. W dniu tym *Xiążę* nie był *Xięciem*, ale raczey wzięlibyśmy go za iednego z słuźalców gdyby go bogata nie okrywała suknia. Zyczylibyśmy zatem Artyscie rolę tę grającemu, aby starał się o nabyćie większey szlachetności w całej postawie. *Hilary* całkiem nie miał głosu.

Dziś — Benefis odieżdżającego za granicę JP. Kurpińskiego.